

PALENTINIS

JURGIS ŽELVYS

Danutės MUKIENĖS nuotraukos

Palentinis – vienas iš mažesnių Šilalės rajono seniūnijų centrų. Jis išsidėstęs abiejose Raudžio upelio pusėse. Čia yra apie 300 gyventojų. Nuo Palentinio 8 km į šiaurę – Kaltinėnai. Iki Karklėnų – 9 km, Varnių – 13 km, Beržės – 3 km. Didžiausia kaimo puošmena – tvenkinys. Antroje kelio pusėje – seniūnijos pastatas. Seniūnijai priklauso daugiau kaip 3 tūkst. ha teritorijos, kurioje yra 10 kaimų: Beržė, Gudaičiai, Lentinė, Palentinis, Pinciškės, Ruška, Severėnai, Smalkviečiai, Spingiai, Varsneliai.

Šioje seniūnijoje yra augęs akrobatinio skraidymo meistras Jurgis Kairys. Jis gimė 1952 m. gegužės 6 d. Saripove (Krasnojarsko kraštas). Augo Palentinio seniūnijos Beržės kaime. 1970 m. baigė Kaltinėnų vidurinę mokyklą.

Palentinis kaimas nedaug kam girdėtas. Nedaug apie jį informacijos galime rasti ir pastaraisiais metais apie Šilalės rajoną spausdinamuose leidiniuose. Šilalės krašto tyrinėtojo Juozo Mickevičiaus darbe apie Palentinio gyvenvietę tekstu taip pat nėra. Gana įdomių faktų jo tekste pateikiama apie Palentinio seniūnijos teritorijoje esantį Lentinės kaimą, ten stovėjusią Prapenciaus koplyčią.

PRAPENČIAUS KOPLYČIA

JUOZAS MICKEVIČIUS

Prapenciaus žvyrkalnis yra Lentinės kaime (Šilalės vlsč.). Prapenciai, važiuojant iš Šilalės į Pajūrį, yra dešinėje kelio pusėje, prie Lokystos upės. Prapenciuje buvo koplyčia. Šis 2 ha dydžio žvyrkalnis buvo Šilalės savivaldybės nuosavybė. Kasmet iš čia daug žvyro išveždavo. Taip susiformavo didelė žvyro duobė.

Senovėje Prapenciaus žvyrkalnyje buvusi didelė koplyčia, kurios dabar jau jokio pėdsako nebėra likę. Manoma, kad čia buvę ir kapai. Bet žvyrą vežant žmonių kaulų neaptikta.

Pasakojama, kad 1831 m. sukilėliai Prapenciaus žvyrkalnyje paslėpė tris statines aukso ir tada pasitraukė į Prūsus.

Kelias į Palentinį

Papasakojo 60 metų amžiaus Marijona Mėlynavičiūtė, gyvenusi Zobėlėjos kaime (Šilalės vlsč.). 1943 m. liepos 5 d. užrašė Juozas Mickevičius

Lentinės kaime žmonės yra radę žalvario amžiaus iškasenų. Čia 1923 m. buvo 20 ūkių, 112 gyventojų.¹ Šis kaimas nėra senas. Jo vietoje 1880 m. augo Rubinavos dvaro miškas. Dvarininkas M. Povstanskis iškirto mišką, o žemę, kelmynus pardavė. Tada čia įsikūrė kaimas. 1900 m. ūkininkas Linkis, ardamas savo dirvą, rado žalvario papuošalų: pasaginių segių su gyvatės galvutėmis, žiedų, karolių. Linkis senienas atidavė Pailgočio agronomo S. Biržinskio tėvui. Kur dabar yra tos iškasenos, nežinia.

Papasakojo 68 metų amžiaus Mauricijus Povstanskis, gyvenęs Rubinavos dvare. 1941 m. birželio 13 d. užrašė Juozas Mickevičius

Lentinės kaimo ūkininkas Jonas Žygaitis, ardamas Prapenciuje, aptiko akmenų. Kasdamas toliau, rado iš akmenų ir kalkių išmūrytą ketvirtinį (kvadratinį) mūrą. Tarpuose buvo dėta degtų sugrūstų plytų. Žmonės kalba, kad čia buvusi koplyčia, o senesnieji sako, kad buvęs vėjinis malūnas ant „uolų“.

Nuo baudžios panaikinimo laikų žmonės kalba, kad vienas žmogus, gyvendamas Amerikoje (jis buvo kilęs iš žemaičių krašto), papasakojo kitam žmogui, taip pat gyvenusiam Amerikoje, kad ant to Prapenciaus augę du ąžuolai ir tarp jų viena liepa. Po ta liepa esą paslėpti pinigai. Dabar auga tik vienas ąžuolas. Žmonės kasiėja, ieško, bet nieko neranda.

Iš Lietuvos Žemės Vardyno. 1935 m. liepos mėn. užrašė Šilalės pradinės mokyklos mokytoja Barbora Virbickienė

Iš kairės: Palentinio Švč. Mergelės Marijos skulptūra; skveras prie Palentinio seniūnijos pastato; Palentinio tvenkinys ir šalia jo esanti koplytėlė